

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa W. B. i jako następcy prawnego M. B.
przeciwko O. Spółce Akcyjnej z siedzibą w P.
o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 kwietnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 15 października 2014 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powodów od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 17 października 2016 r., którym zostało oddalone ich powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, będącego aktem notarialnym z dnia 17 września 2010 r., zaopatrzonym w klauzulę wykonalności, w którym złożyli oświadczenie o ustanowieniu tytułu egzekucyjnego w trybie art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c., zobowiązując się do zapłacenia na rzecz O. S.A. w P. kwoty 771 040 zł na wskazanych warunkach.

Powód także jako następca prawny M. B., w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do przyjęcia wskazał przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1, 3 i 4 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączył z potrzebą udzielenia odpowiedzi na pytania: czy ocena dowodu z przesłuchania stron będących małżonkami powinna być dokonana oddzielnie; czy sąd drugiej instancji ma obowiązek uwzględnienia nowo zgłoszonej podstawy faktycznej roszczenia; czy istniał obowiązek Sądu drugiej instancji uchylecia wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania; czy wymaga zgłoszenia zastrzeżenia na podstawie art. 162 k.p.c. oddalenie wniosku dowodowego przez sąd pierwszej instancji dla skutecznego zgłoszenia zarzutu apelacyjnego.

Nieważność postępowania została spowodowana pozbawieniem powoda możliwości obrony jego praw polegała na rozpoznaniu roszczenia po raz pierwszy przez sąd drugiej instancji, co pozbawiło go prawa do postępowania dwuinstancyjnego.

Na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wskazuje, w ocenie skarżącego, naruszenie przez Sąd Apelacyjny wszystkich przepisów wymienionych w ramach podstaw kasacyjnych.

Sąd najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej, będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie przesłanki objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymagało przedstawienia tego zagadnienia prawnego z powołaniem konkretnych przepisów

prawa, wykazania, że jest istotne, nowe, poważne i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia sprawy skarżącego, ale także innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.; z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. niepubl.; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, niepubl.). Istotność tego zagadnienia wyraża się w jego znaczeniu dla rozwoju prawa lub w precedensowym charakterze dla rozstrzygnięcia innych spraw. Przedstawione przez skarżącego wątpliwości pozbawione są cech zezwalających na uznanie ich za zagadnienie prawne istotne, nowe i mające abstrakcyjny charakter, w przyjętym rozumieniu. Sformułowane przez skarżącego pytania dotyczą prawidłowości oceny dowodów, podstawy faktycznej rozstrzygnięcia oraz kwestionowania odmowy w apelacji kontroli postanowień oddalających wnioski dowodowe strony. Każda z nich pozbawiona jest cech nowości, a te odnoszące się do oceny dowodów niedopuszczalne, stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. Ponadto wskazane kwestie są osadzone w realiach tej sprawy. Skarżący pominął charakter zgłoszonego roszczenia oraz ograniczenia w dopuszczalności zgłaszania zarzutów w stosunku do kwestionowanego tytułu wykonawczego. Nie uwzględnił także zakresu kognicji sądu drugiej instancji określonego wiążąco w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07 (OSNC 2008, nr 6, poz. 55) oraz ugruntowanej wykładni art. 162 k.p.c. Wniosek nie zawiera argumentów przemawiających za koniecznością podjęcia tych problemów po raz kolejny w postępowaniu kasacyjnym.

Nieważność postępowania jako przyczyna przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c., dotyczy uchybień procesowych, które mogły spowodować wadliwość postępowania objętą podstawami wskazanymi w art. 379 k.p.c. i miały miejsce w postępowaniu przed sądem drugiej instancji. Pozbawienie strony możliwości obrony swych praw, w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c., zachodzi wówczas, gdy z powodu uchybienia przepisom postępowania, strona była faktycznie pozbawiona, wbrew swojej woli, sposobności obrony, jeżeli skutków tego uchybienia nie można było usunąć przed wydaniem orzeczenia w danej instancji, bez względu na to, czy takie działanie

strony mogłoby mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2010 r., IV CSK 84/10; z dnia 4 marca 2009 r., IV CSK 468/08, niepubl.). Powołane przez skarżącego okoliczności nie wypełniają tej podstawy nieważności postępowania, ponieważ nie doszło do naruszenia przepisów uniemożliwiających skarżącemu podjęcie działań mających na celu obronę jego praw oraz rozpoznanie zgłoszonego roszczenia.

Jednolicie przyjmowane jest w orzecznictwie, że dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymagane jest wykazanie przez skarżącego, drogą odrębnego wyводу, że bez wątpliwości doszło do uchybień i naruszeń przepisów prawa materialnego lub procesowego, gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść orzeczenia albo jeśli podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają skargę. Spełniające te wymagania naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC z 2004 r., nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP z 2004 r. nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; 22 marca 2012 r., I PK 196/11 niepubl.; z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.). Na takie rozumienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie wskazuje wniosek skarżącego i jego uzasadnienie. Nie ma podstaw do uznania, że doszło do rażącego naruszenia przepisów prawa, przez zastosowanie nieobowiązującego uregulowania, czy też wykładni sprzecznej z powszechnie przyjętymi zasadami, czy dowolności orzekania przekraczającej przyznaną sądowi swobodę oceny zgłoszonego roszczenia, których następstwem było wydanie oczywiście wadliwego rozstrzygnięcia. Motywy uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na tę przesłankę, na tle jej podstaw oraz uzasadniania zaskarżonego wyroku, nie potwierdzają tezy o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania

kasacyjnego wyniku z zasady przewidzianej w art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

aj